

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 7-13 พฤศจิกายน 2561

ภาคเหนือ ตอนล่าง

1. ดาวเรือง ระยะการเจริญเติบโต (ศวส.สุโขทัย)

● **โรคเหี่ยว** ลักษณะอาการจะเกิดในช่วงดอกกำลังเริ่มทยอยบาน ระยะแรกมีอาการคล้ายกับดาวเรืองขาดน้ำ อาการเหี่ยวจะแสดงในตอนกลางวัน ส่วนกลางคืนอาการจะปกติ หลังจากนั้นประมาณ 3-4 วัน ดาวเรืองจะเหี่ยวทั้งต้น และตายในที่สุด

การป้องกันกำจัด

1. พบต้นที่เป็นโรคและตายในแปลงต้องรีบกำจัดทิ้ง ขุดต้นเป็นโรคออก ผึ่งดินไว้ หรือใช้ปูนขาวกลบหลุมที่ขุดต้นเป็นโรคออก

2. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดเชื้อรา เช่น เมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นสลับกับโตเมทโทม็อฟ 50 % ดับเบิ้ลยูวี อัตรา 10-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นซ้ำทุก 7 วัน

● **หนอนกระทู้ผัก** หนอนระยะแรกจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม แทะกินผิวใบ ในระยะต่อมาหนอนจะเริ่มแยกย้ายไปต้นอื่น การทำลายจะรุนแรงมากขึ้นเนื่องจากหนอนมีขนาดใหญ่ สามารถกัดกินใบ ก้าน และดอกของดาวเรือง ทำความเสียหายอย่างมาก

การป้องกันกำจัด

1. การเก็บกลุ่มไข่ และหนอนทำลาย จะช่วยลดการระบาดของหนอนกระทู้ผักลงได้

2. การใช้เชื้อจุลินทรีย์ ได้แก่ เชื้อ *Bacillus thuringiensis* อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

3. การใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ คลอฟูรอาซูรอน 5% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมททอกซีฟีโนไซด์ 25% เอสซี อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนูรอน 5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เดลทาเมทริน 3% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% เอสซี อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ภาคตะวันออก

1. มังคุด เตรียมความพร้อมในการออกดอก (ศวส.จันทบุรี)

● **หนอนซอนใบ** หนอนจะกัดกินใต้ผิวใบอ่อน ทำให้ใบอ่อนบิดเบี้ยว เล็ก ไม่เจริญเติบโตตามปกติ เมื่อดูใต้ใบจะพบรอยสีขาวตามรอยเป็นทางตามลักษณะการกินของหนอน ใบที่ถูกทำลายมีอาการคล้ายโรคใบไหม้ มีสีน้ำตาลแดง โดยหนอนเริ่มเจาะที่ฐานเส้นกลางใบแล้วเคลื่อนไปทางปลายใบ ก่อนถึงปลายใบหนอนจะซ่อนไข่เข้าไปในส่วนเนื้อของใบ รอยที่หนอนเจาะเข้าไปจะพบมูลหนอนอยู่ด้วย เมื่อหนอนโตเต็มที่แล้ว จะออกมาเข้าดักแด้ข้างนอกตามใบมังคุดโดยชักใยห่อหุ้มตัวเองอยู่ภายในถ้ามีการระบาดรุนแรง ใบอ่อนจะถูกหนอนทำลายหมด

การป้องกันกำจัด

1. รวบรวมยอดอ่อนหรือใบอ่อนที่มีรอยทำลายของหนอนซอนใบ เผาทำลาย

2. เก็บดักแด้ของหนอนซอนใบ ซึ่งเจาะออกมาเข้าดักแด้ตามใบแก่หรือใบเพสลาด ลักษณะรังดักแด้คล้ายรังดักแด้ของหนอนเจาะขี้ผล แล้วนำไปทำลาย

3. ถ้ามีการระบาดของหนอนซอนใบรุนแรงขณะมังคุดแตกใบอ่อน ควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

● **เพลี้ยไฟ** บางครั้งมองดูตาเปล่าไม่เห็น สีเหลืองหรือน้ำตาลอ่อนเคลื่อนไหวได้รวดเร็วมักพบระบาดในช่วงที่อากาศแห้งแล้ง ทั้งตัวอ่อนและตัวแก่จะใช้ส่วนของปากเขี่ยผิวของใบและดูดกินน้ำเลี้ยงจากยอดอ่อน ใบอ่อนทำให้ยอดและใบแห้ง หักงอ แคระแกรน

การป้องกันกำจัด

สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ อิมิดาโคลพริด 70 % ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5 % เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ย 0.25 ตัวต่อผลอ่อน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟต้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้

● **หนอนกินใบ** ในระยะที่มั่งคุดแตกใบอ่อน จะทำลายและทำให้เกิดความเสียหายมาก หนอนจะกัดกินใบเพสลาด รวมทั้งใบแก่ ทำให้การปรุงอาหารของใบไม่เพียงพอ

การป้องกันกำจัด

1. ถ้าโคนต้นมั่งคุดโล่งเตียนไม่มีหญ้ารก ให้เขย่ากิ่งมั่งคุด ตัวหนอนที่ตกลงที่พื้นแล้วจับไปทำลาย
2. ในระยะที่มั่งคุด แตกใบอ่อน ถ้าพบหนอนควรพ่นสารฆ่าแมลงคาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

2.ลงกอง ตัดแต่งกิ่งเตรียมความพร้อมของต้น (ศวส.จันทบุรี)

● **ราสีชมพู** เชื้อราจะเข้าทำลายกิ่ง ลำต้น ทำให้เกิดลักษณะกิ่งแห้ง ใบแห้ง และร่วงหล่น บริเวณที่ถูกเชื้อราเข้าทำลายเริ่มแรกจะเห็นเส้นใยของเชื้อราสีขาวขึ้นปกคลุมบางๆบริเวณโคนกิ่งและค่อยๆเจริญปกคลุม กิ่ง เส้นใยจะหนาขึ้นและค่อยๆเปลี่ยนเป็นสีชมพู เปลือกและเนื้อไม้จะเป็นสีน้ำตาลทำให้ใบเป็นสีเหลืองและจะแห้งตายทั้งกิ่ง

การป้องกันกำจัด

1. ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้นสะสม
2. ในช่วงฤดูฝนหมั่นตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคที่กิ่งแม้เพียงเล็กน้อย ให้ตัดไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก หรือฉีดยาป้องกันบริเวณเป็นโรคออก แล้วพ่นด้วยสารคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 45-60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 62% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
3. เมื่อพบอาการใบเหลือง ควรตรวจดูบริเวณกิ่ง หากพบอาการของโรค ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรค นำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก หรือพบอาการของโรคบนง่ามกิ่ง หรือโคนกิ่งที่มีขนาดใหญ่ ให้ฉีกแผลบริเวณที่เป็นโรคออกให้หมด แล้วทาบริเวณแผลด้วยสารดังกล่าวตาม ข้อ 2 จากนั้นพ่นให้ทั่วต้น โดยเฉพาะที่บริเวณกิ่ง และลำต้นด้วยสารคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 62% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์เบนดาซิม 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
4. ในแปลงลงที่เคยพบโรคระบาดรุนแรง ในช่วงฤดูฝนควรป้องกันการเกิดโรคโดย พ่นด้วยสารดังกล่าว ตามกิ่งก้านที่อยู่ในทรงพุ่มเสมอๆ

● **โรคราสีขาว** มีเส้นใยสีขาวหยาบ ขึ้นปกคลุมบริเวณปลายกิ่งและอาจจะลุกลามขึ้นปกคลุมใบ ทำให้กิ่งแห้ง ใบแห้งเหี่ยว

การป้องกันกำจัด

1. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก และบริเวณใกล้เคียง
2. ตัดแต่งใบแก่ออก เพื่อให้ต้นโปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวก
3. ตรวจสอบแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก หากโรครังคราบพ่นด้วยสารเฮกซะโคนาโซล 5% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล 43% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดฟิโนโคนาโซล + โพรพิโคนาโซล 15%+15% อีซี อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน
4. พื้นที่ที่เกิดโรคระบาด ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
5. ฤดูปลูกถัดไป ควรใช้กิ่งชำหรือต้นพันธุ์ที่ปราศจากโรค หรือก่อนปลูกแช่กิ่งชำหรือต้นพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชชนิดใดชนิดหนึ่ง ตามข้อ 3. และปลูกให้มีระยะห่างพอควร เพื่อให้มีการระบายอากาศที่ดี

3. ทุเรียน ตัดแต่งกิ่งเตรียมความพร้อมของต้น (ศวส.จันทบุรี)

● **หนอนด้วงหนวดยาวเจาะลำต้นทุเรียน** ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่โดยฝังไว้ใต้เปลือกตามลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ หนอนกัดกินขนไข่ไปตามเปลือกไม้ด้านในไม่มีทิศทาง หรืออาจกัดคั่นเปลือกรอบต้น การทำลายที่เกิดจากหนอนขนาดเล็กไม่สามารถสังเกตเห็นได้จากภายนอก แต่เมื่อหนอนโตขึ้นจะพบขุยไม้ละเอียดซึ่งเป็นมูลของหนอนตามแนวรอยทำลาย หรือตรงบริเวณที่หนอนทำลายกัดกินเนื้อไม้อยู่ภายในจะเห็นมีของเหลวสีน้ำตาลแดงไหลเยิ้มอยู่ ในระยะต่อมาจึงจะพบมูลหนอนออกมากองเป็นกระจุกอยู่ข้างนอกเปลือก เมื่อใช้มีดปลายแหลมแกะเปลือกไม้ จะพบหนอนอยู่ภายใน เกษตรกรจะสังเกตเห็นพบรอยทำลายต่อเมื่อหนอนตัวโตและอาจเจาะเข้าเนื้อไม้ หรือกินคั่นรอบต้นทุเรียนแล้วซึ่งจะมีผลทำให้น้ำที่อาหารถูกตัดทำลายเป็นเหตุให้ทุเรียนเริ่มทรุดโทรม ใบเหลืองและร่วง และยืนต้นตายได้

การป้องกันกำจัด

1. หมั่นตรวจดูผลทุเรียน เมื่อพบรอยทำลายของหนอน ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย
2. ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั่นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย
3. การห่อผลด้วยถุงมุ้งไนลอน ถุงรีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก โดยเริ่มห่อผลตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ 6 สัปดาห์ เป็นต้นไป จะช่วยลดความเสียหายได้
4. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเมื่อจำเป็นต้องใช้ คือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ไพริฟอส 40% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พบเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล ในแหล่งที่มีการระบาด พบหลังจากทุเรียนติดผลแล้ว 1 เดือน พบ 3-4 ครั้ง ทุก 20 วัน

● **โรครากเน่าโคนเน่า**

อาการที่ราก อาการเริ่มจากใบที่ปลายกิ่ง จะมีสีซีดไม่เป็นมันเงา เหี่ยวลู่ลง อาการรุนแรงมากขึ้นใบจะเหลืองและหลุดร่วง เมื่อขุดดูที่รากฝอยจะพบรากฝอยมีลักษณะเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาลและหลุดล่อนง่าย เมื่อโรครุนแรงอาการเน่าจะลามไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นทุเรียนโทรมและยืนต้นตาย

อาการที่กิ่งและที่ลำต้นหรือโคนต้น เริ่มแรกทุเรียนจะแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่ง และจะสังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำบนผิวเปลือกได้ชัดเจนในช่วงที่สภาพอากาศแห้ง เมื่อใช้มีดถากบริเวณคราบน้ำจะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ลุกลามจนรอบโคนต้น จะทำให้ทุเรียนใบร่วงจนหมดต้นและยืนต้นแห้งตาย

อาการที่ใบ ใบเข้าดำตายหนึ่งคล้ายถูกน้ำร้อนลวก และจะเกิดอาการไหม้แห้งค้ำค้ำอย่างรวดเร็วจนพบมากช่วงฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน

การป้องกันกำจัด

1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรระบายออก
2. ปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก
3. บำรุงต้นทุเรียนให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ
4. ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อให้การถ่ายเทอากาศดี แสงแดดส่องถึง และควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็ช่องทางให้เชื้อราสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น
5. ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมากหรือยืนต้นแห้งตายควรขุดออก แล้วนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก ตากดินไว้ระยะหนึ่ง แล้วจึงปลูกทดแทน
6. ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรคนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม

7. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง

8. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้ฟอสฟอริก แอซิด 40% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยา ฉีดเข้าลำต้น อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

9. เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถากหรือขูดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก ทาแผลด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 80-100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทุก 7 วันจนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสฟอริก แอซิด 40% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยา ฉีดเข้าลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรค หรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ใต้บริเวณที่เป็นโรค อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น

- **ด้วงกินใบ** ด้วงมีลักษณะสีดำตัวเล็กและจะกินใบทำให้ใบเหี่ยวเสียหาย

การป้องกันกำจัด

หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ 20% ของยอด ให้พ่นสารคาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่น 2 ครั้งห่างกัน 5 วัน

● **โรคใบติด** ใบเหี่ยวจะเกิดอาการเหมือนถูกน้ำร้อนลวกบริเวณกลางใบและขอบใบและค่อยๆขยายลุกลามกลายเป็นสีน้ำตาล ขนาดรูปร่างแผลไม่แน่นอน และใบที่เกิดโรคจะมีใบติดกัน

การป้องกันกำจัด

1. ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้นสะสม
  2. ควรใส่ปุ๋ยที่มีค่าไนโตรเจนให้เหมาะสม
  3. หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่า เริ่มมีการระบาดของโรค ตัดส่วนที่เป็นโรค และเก็บเศษพืชที่เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น ไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก และพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชควาไลตามัยซิน 3 % เอสแอล อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซะโคนาโซล 5% เอสซี อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 10 วัน
4. เมื่อพบการระบาดของโรค ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำแบบพ่นฝอย

4.เงาะ เตรียมความพร้อมในการออกดอก แตกใบอ่อน(ศวส.จันทบุรี)

● **หนอนคืบกัดไม้** ในระยะที่เงาะแตกใบอ่อน จะทำลายและทำให้เกิดความเสียหายมาก หนอนจะกัดกินใบเพสลาด รวมทั้งใบแก่ ทำให้การปรุงอาหารของใบไม่เพียงพอ

การป้องกันกำจัด

1. ถ้าโคนต้นเงาะโล่งเตียนไม่มีหญ้ารก ให้เขย่ากิ่งเงาะ ตัวหนอนที่ตัวลงที่พื้นแล้วจับไปทำลาย
2. ในระยะที่เงาะแตกใบอ่อน ถ้าพบหนอนควรพ่นสารฆ่าแมลงคาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

● **หนอนร่านกินใบ** หนอนจะทำลายโดยการกัดกินใบที่เป็นสีเขียวเหลือเฉพาะเส้นใบและก้านใบ

การป้องกันกำจัด

1. ให้สังเกตการระบาดในระยะแรก หนอนอยู่เป็นกลุ่ม หนอนที่เล็กจะแทะผิวใบ ทำให้ใบแห้ง ให้ตัดกิ่ง เผาทำลาย
2. ถ้าระบาดรุนแรงพ่นสาร คาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

5. สลະ เก็บเกี่ยว (ศวส.จันทบุรี)

● **โรคผลเน่า** เปลือกผลสละมีสีน้ำตาล ถ้าความชื้นสูงจะพบเส้นใยของเชื้อราสีขาว หรือขาวอมชมพู เส้นใยของเชื้อราจะแทงทะลุเปลือกเข้าไปในผล ทำให้เปลือกเปราะแตก เนื้อด้านในเน่า และผลร่วงในที่สุด เส้นใยเชื้อราที่พบบนผลที่เป็นโรค เมื่อเจริญเต็มที่จะสร้างดอกเห็ดสีขาว เมื่อดอกเห็ดบานจะปลดปล่อยสปอร์แพร่ระบาดไปสู่ทะลายผลอื่นๆ และต้นอื่น

การป้องกันกำจัด

1. ตัดแต่งทางใบแก่ โดยเฉพาะทางใบที่อยู่ด้านล่างๆ และปรับรมเงาให้เหมาะสม เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศได้ดี ไม่มีความชื้นสะสมใต้ทรงพุ่มมากเกินไป
2. ตัดแต่งช่อผล เพื่อลดการเปียกกันจนทำให้เกิดแผล ซึ่งเป็นช่องทางให้เชื้อโรคเข้าทำลายได้ง่าย
3. ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และระวังอย่าให้พืชขาดน้ำในช่วง 10 สัปดาห์หลังติดผล เพื่อป้องกันผลแตกในขณะผลแก่ อันเนื่องมาจากการได้รับน้ำจากฝนตกชุกมากเกินไป
4. ควรค้ำยันทะลายผลไม่ให้ติดดิน เพื่อป้องกันเชื้อราสาเหตุโรคในดินเข้าสู่ผล
5. ตรวจสอบแปลงอย่างสม่ำเสมอ ผลิตผลที่เป็นโรคบนทะลาย เก็บเศษซากพืช และผลที่ร่วงอยู่ใต้ต้น นำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสะสม และพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไพราโคลสโตรบิน 25% อีซี อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล+ไตรฟลอกซีสโตรบิน 50%+25% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดฟิโนโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน อย่างน้อย 2 ครั้ง และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยว อย่างน้อย 15 วัน

6.พริกไทย ติดผลอ่อน/ผลแก่/ เก็บเกี่ยว (ศวส.จันทบุรี)

● **รากเน่าโคนเน่า** มักเกิดในระยะพริกโตเต็มที่ ช่วงออกดอกติดผล อาการเริ่มแรกจะมีใบเหลืองและร่วง หากระบาดรุนแรง ต้นพริกจะเหี่ยวและยืนต้นตายโคนต้นจะพบเชื้อราเส้นใยสีขาวรวมเป็นก้อนกลมจากนั้นจะเปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีน้ำตาลดำคล้ายเมล็ดผักกาด (ราเม็ดผักกาด)

การป้องกันกำจัด

1. ถอนต้นที่เป็นโรคนำไปเผาทำลาย
2. ใส่ปูนขาวก่อนปลูกเพื่อปรับสภาพดิน
3. ใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น อีไตรไดอะโซล 24% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ควินโตซีน 75% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ราดดินในหลุมที่ขุดเอาดินเก่าออกแล้ว หรือราดบริเวณโคนต้น
4. ถ้าโรคระบาดรุนแรง ให้ปลูกพืชอื่นสลับหมุนเวียน อย่างน้อย 5 ปี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง

1.มะเขือเทศ ปลูกกล้างแปลง (ศวส.ศรีสะเกษ)

● **โรคเหี่ยวเหลือง** ใบล่างจะเหี่ยวและร่วง ใบแก่ที่อยู่ล่างๆ มีอาการเหลือง และใบที่เหี่ยวด้านบน จะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง อาการจะลามขึ้นไปยังส่วนยอด ขอบใบม้วนลงด้านล่าง เมื่อถอนต้นขึ้นมาจะพบว่าเกิดอาการเน่าขึ้นที่ราก ต้นมะเขือเทศจะหยุดการเจริญเติบโต และตายในที่สุด

การป้องกันกำจัด

1. หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคนี้
2. ควรเลือกแปลงปลูกที่ดินไม่เป็นกรดจัด หรือ ปรับสภาพดินไม่ให้เป็นกรดจัด โดยใส่ปูนขาว หรือ โดโลไมท์ อัตรา 300-400 กิโลกรัมต่อไร่ แล้วใส่ปุ๋ยอินทรีย์ อย่างน้อย 1-2 ตันต่อไร่ และแปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี
3. ใช้ต้นพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่เคยมีโรคนี้ระบาดมาก่อน และใช้เมล็ดที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ

4. หมันตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรค ถอนต้นที่เป็นโรคนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก แล้วรดด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา คาร์บอกซิน 75% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 14 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ควินโตซีน 24 % อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไตรโดอะโซล+ควินโตซีน 6%+24% อีซี อัตรา 30-40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยรดดินตรงจุดที่พบโรคและบริเวณใกล้เคียง

5. แปลงที่มีการระบาดของโรค ควรเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน

2.มะขาม ก่อนฝักแก่ (ศวส.ศรีสะเกษ)

● **หนอนเจาะฝัก** ฝักเสื่อเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ บนฝักมะขาม ตั้งแต่เริ่มเป็นฝักอ่อนจนกระทั่งฝักแก่และสุก โดยจะวางไข่บนฝักที่มีรอยแตกหรือรอยหักมากกว่าฝักปกติ เพื่อช่วยให้ตัวหนอนที่ฟักออกจากไข่สามารถเจาะเข้าสู่ฝักได้ง่ายขึ้น ฝักอ่อนที่ถูกทำลายจะแห้งลีบ ถ้าเป็นฝักแก่จะกักกินเนื้อภายในและถ่ายเป็นขุยออกมาอยู่ในฝักมะขาม

การป้องกันกำจัด

หมันสำรวจและเก็บฝักมะขามที่ถูกทำลายทิ้ง หากพบการระบาด ฟ่นด้วยสารฆ่าแมลง ได้แก่ อีมาเมกติน เบนโซเอต 1.92% อีซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ พิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร